

Metody terapii opóźnień i zaburzeń rozwoju mowy - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Metody terapii opóźnień i zaburzeń rozwoju mowy
Kod przedmiotu	05.6-WP-OLIGO-MTzM
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną - Oligofrenopedagogika
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019
Jednostka obsługująca przedmiot	Wydział Nauk Społecznych

Informacje o przedmiocie	
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie słuchaczy z podstawowymi zagadnieniami z zakresu rozwoju mowy i zaburzeń komunikacji językowej - przyczynami i objawami najczęściej występujących opóźnień i zaburzeń w rozwoju mowy oraz sposobami postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w celu ich usuwania, jak też profilaktyki.

Wymagania wstępne

Wiedza podstawowa z zakresu pedagogiki ogólnej, dydaktyki i psychologii. Podstawowa znajomość anatomii i fizjologii narządów mownych. Podstawy wiedzy z języka polskiego.

Zakres tematyczny

Treści ćwiczeń:

- Anatomiczno-fizjologiczne podstawy mowy: budowa, funkcjonowanie i najczęstsze schorzenia aparatu oddechowego, fonacyjnego i artykulacyjnego oraz narządu słuchu; zasady higieny głosu i mowy
- Kształtowanie się i rozwój mowy: okresy kształtowania się mowy dziecka oraz czynniki mające istotny wpływ na jej rozwój (prawidłowy rozwój psychomotoryczny, poziom intelektualny, specjalne zdolności, warunki społeczno-wychowawcze)
- Opóźnienia w rozwoju mowy: samoistne i niesamoistne, ich istota, uwarunkowania, klasyfikacja
- Znaczenie wczesnej stymulacji w rozwoju mowy dziecka: walory karmienia naturalnego, znaczenie prawidłowego oddychania i połykania, profilaktyka wad zgryzu i uzębienia, znaczenie ćwiczeń usprawniających narządy mowne dziecka.
- Podstawy fonetyki: artykulacyjnej, audytywnej, akustycznej i wizualnej; klasyfikacja głosek polskich oraz schematy artykulacyjne głosek, opis głosek.
- Klasyfikacje zaburzeń mowy: objawowa, przyczynowa, charakterystyka zaburzeń, np. dyslalii, jąkania, afazji, dysartrii, ich istota, przyczyny, symptomy, metody diagnozy i terapii.
- Zaburzenia mowy u osób z niepełnosprawnością intelektualną (upośledzonych umysłowo) i słuchu (niesłyszących, słabosłyszących): rozwój mowy i najczęstsze zaburzenia, ich przyczyny, konsekwencje niepełnosprawności intelektualnej i słuchowej dla rozumienia mowy, możliwości terapii.
- Postępowanie diagnostyczne i korekcja wad wymowy: etapy diagnozy i jej zakres, etapy zajęć terapeutycznych, analiza ich przebiegu i dokumentacji logopedycznej, narzędzia i środki używane w diagnozie i terapii, analiza metod w terapii logopedycznej.
- Program profilaktyczno-terapeutyczny: zestawy ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych, artykulacyjnych (usprawniających narządy mowne), słuchu fonematycznego; wyjaśnianie stosowanych technik logopedycznych

Metody kształcenia

Praca indywidualna i w grupach, dyskusja problemowa

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbolne efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Słuchacz wymienia i charakteryzuje etapy kształtowania się mowy, jak też czynniki stymulujące i zaburzające jej prawidłowy rozwój oraz ich konsekwencje przejawiające się w opóźnieniach i/lub zaburzeniach komunikacji językowej, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnością intelektualną	SP_W01	- aktywność w trakcie zajęć - zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrąfi określić czynniki optymalnego kształtowania się mowy dziecka, w tym z niepełnosprawnością intelektualną oraz opracować zestawy ćwiczeń logopedycznych o charakterze profilaktyczno-terapeutycznym	• SP_U02	• aktywność w trakcie zajęć • zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne	• Ćwiczenia
Śluchacz ma przekonanie o sensie, wartości, potrzebie podejmowania działań w zakresie profilaktyki opóźnień i zaburzeń rozwoju mowy, jak też indywidualizowania pracy korekcyjnej z uczniami o specjalnych potrzebach czy z niepełnosprawnością intelektualną, wykazuje gotowość do realizacji indywidualnych i zespołowych zadań związanych z terapią logopedyczną uczniów, wynikających z roli nauczyciela/pedagoga	• SP_K02	• aktywność w trakcie zajęć • zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Oceną końcową jest ocena z zaliczenia ustnego zagadnień programowych.

Literatura podstawowa

1. D. Deutsch Smith (2008) Pedagogika specjalna, PWN, Warszawa
2. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (1999) (red.) Logopedia. Pytania i odpowiedzi, Uniwersytet Opolski
3. Jastrzębowska G. (1996) Podstawy logopedii dla studentów logopedii, pedagogiki, psychologii i filologii. Opole, Wyd. Uniwersytetu Opolskiego
4. Jastrzębowska G. (1998) Podstawy teorii i diagnozy logopedycznej. Opole, Wyd. Uniwersytetu Opolskiego
5. L. Kaczmarek (1981) Nasze dziecko uczy się mowy, Wyd. Lubelskie, Lublin
6. Kaczmarek L. (1988) Rewalidacja dzieci i młodzieży z zaburzeniami mowy. W: Hulek A. (red.) Pedagogika rewalidacyjna. Warszawa, PWN
7. T. Gałkowski, Z. Tarkowski, T. Zaleski (1993) (red.) Diagnoza i terapia zaburzeń mowy, UMCS, Lublin
8. Tarkowski Z. (1999) Jąkanie. Warszawa, PWN
9. Tarkowski Z. (1999) Dyzartria. Teoria i praktyka. Lublin, Wyd. Fundacji "Orator"
10. Styczek, Logopedia, PWN, Warszawa 1981
11. Minczakiewicz E. (1993) Logopedia. Kraków, Wyd. WSP
12. Minczakiewicz E. (1998) Mowa, rozwój, zaburzenia, terapia. Kraków, Wyd. WSP
13. Roślowski B. (1986) Poradnik fonetyczny dla nauczycieli. Warszawa, WSiP
14. Roślowski B. (1989) Opieka logopedyczna od poczęcia. Gdańsk, Wyd. UG
15. Roślowski B. i in. (1997) Wczesne uwarunkowania rozwoju mowy. Wywiad biologiczno-środowiskowy. Gdańsk, Glottispol
16. Stecko E. (1994) Zaburzenia mowy u dzieci. Warszawa, Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego
17. Zaleski T. (1992) Opóźniony rozwój mowy. Warszawa, PZWL

Literatura uzupełniająca

1. Tarkowski Z. (1997) Mowa upośledzonych umysłowo. „Biuletyn” 5, Wyd. Fundacji Orator
2. Tarkowski Z. (1992) Test Sprawności Językowej. Lublin, Wyd. Polskiej Fundacji Zaburzeń Mowy
3. Tarkowski Z., Jurkiewicz C. (1999) Rozwijanie Mowy Dziecka. Program terapeutyczno-stymulacyjny. Lublin, Wyd. Fundacji "Orator"
4. Pąchalska I. (1999) Afazjologia. Warszawa-Kraków, PWN
5. Lewandowski A., Tarkowski Z. (1989) Dyzartria-wybrane problemy etiologii, diagnozy i terapii. Warszawa

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Jarosław Wagner (ostatnia modyfikacja: 17-05-2018 12:46)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ